

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Wéber Éva Zsófia ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Ligeti György ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. február 24. napján kelt 35.P.24.224/2015/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperes becsületét azzal, hogy az általa kiadott ... internetes sajtótermékben ... napján megjelent „...!” című cikket követően a következő kommenteket is közzétette:

„..... Mocskos fideszbérenc!”

„... likvidálására keresek embereket, ki kell végezni a faszit!”

„... dögölj meg!”

A felperes a jogsértés megállapításán kívül az alperes elégtétel adására, továbbá 1.000.000 forint sérelemdíj és perköltség megfizetésére való kötelezését kérte. A felperes hivatkozott az Alkotmánybíróság 19/2014. (V. 30.) AB határozatában foglaltakra, mely szerint a tartalomszolgáltató felel a cikk mellett elhelyezett jogsértő kommentekért akkor is, ha nem volt tudomása a jogsértő tartalomról. Hangsúlyozta, hogy a kommentek a cikket követő 5., 6. és 7. helyen voltak, így a moderátornak a súlyosan jogsértő kommenteket észlelnie kellett volna. Kiemelte, hogy a felperes ugyan közszereplő, azonban a bejegyzések olyan mértékben sértőek, amelyeket még a közszereplőnek sem kell eltűrnie.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az alperes a kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Eker. tv.) szerint úgynevezett közvetítő szolgáltatónak minősül. Miután a felperes per előtti megkeresését követően a kommentek törlésre

kerültek, ezért az alperes az Eker. tv. 7. § (2) bekezdése alapján a további személyiségi jogi jogkövetkezményekért nem felel. Ezen felül kiemelte, hogy a felperes közszereplőnek minősül, nemcsak politikai és televíziós tevékenysége folytán, hanem a felperes az ... társelnöke is, így az őt bíráló megjegyzések kapcsán a tűrési kötelezettsége fokozott. Az alperes előadta, hogy a ...-ban számos cikk jelenik meg egy nap és bár moderátort alkalmaznak, egyszerre minden kommentet a moderátor sem tud ellenőrizni.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperes részére 63.500 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az Alaptörvény I., II. és IX. Cikkét, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, az Eker. tv. 2. § lc) pontját és 7. § (1) bekezdését alkalmazta, továbbá hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága által a DELFI AS kontra Észtország, illetve a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete (MTE) és Index.hu Zrt. kontra Magyarország ügyben hozott ítéletekre, továbbá az Alkotmánybíróság 19/2004. (V. 30.) AB határozatára.

Az elsőfokú bíróság kijelentette, hogy az alperes az Eker. tv. hivatkozott pontjai alapján nem minősül közvetítő szolgáltatónak a kommentek vonatkozásában. A sérelmezett kommentek hozzáférhetőségét az alperes által működtetett internetes sajtótermék tette lehetővé a nyilvánosság számára, ezért ezen tartalom vonatkozásában az alperes szolgáltatónak minősül, így az Eker. tv. 7. § (1) bekezdése szerint felelőssége is fennáll a kommentek tartalmáért.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a DELFI AS kontra Észtország, illetve az MTE és Index.hu Zrt. kontra Magyarország ügyekben az Emberi Jogok Európai Bírósága által kifejtett teszt szerint vizsgálta a véleménynyilvánításhoz fűződő jog és a sajtószabadság, valamint a felperes emberi méltósághoz fűződő jogának egymáshoz fűződő viszonyát, és az egymással versengő jogok között mérlegelést végzett. Rögzítette, hogy az alperesi online felületen naponta több mint száz cikk jelenik meg, ezek kommentelhetők és moderátor is dolgozik az internetes sajtóterméknél. A moderátor működése azonban ténylegesen nem képezte akadályát a sérelmezett tartalom megjelenítésének. A sértő hozzászólások hétvégén, az esti órákban jelentek meg egy olyan cikket követően, amely vonatkozásában nem volt várható különösen sértő kijelentés közzététele, így az alperest mulasztás nem terheli. Ezt követően az alperesi szerkesztőség a sértő hozzászólások jelzése után megfelelő időben gondoskodott azok törléséről. Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a perbeli kommentek, amelyekben azok írója a felperes halálát kívánta, még felfokozott érzelmi hangulatban sem megengedett hozzászólások, vagyis jogsértőek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a perbeli kommenteket a felperes és az alperes viszonyában nem tartotta olyan jellegű megnyilvánulásnak, amelyeknek pusztán már a közzététele lehetőségének biztosításával megsértette volna az alperes a felperes személyiségi jogait, függetlenül attól, hogy törlésük mikor és mi alapján történt meg.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének helyt adó másodfokú ítélet meghozatalát, valamint az alperes mindkét fokú eljárás költségének megfizetésére való kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokon eljáró bíróság az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. és 10. cikkében meghatározott jogok egymáshoz való viszonya körében a jelen ügy összes körülményét vizsgálva helytelen következtetésre jutott, az általa hivatkozott strasbourgi döntések nem támasztják alá ítéletének megállapításait, mérlegelése jogsértő. A DELFI-ügyben hozott ítéletben írt

körülmények - amely ügyben hasonló tényállás mellett az internetes sajtótermék kiadója marasztalásra került - jelen esetben is megvalósultak:

- 1) a kommentelés erősen integrálva van a tartalomszolgáltatásba;
- 2) nehézségekbe ütközik a kommentelő azonosítása;
- 3) magától nem szűrte a kommenteket a portál (legalábbis sikertelenül);
- 4) nem túlzott a kért szankció;
- 5) az Egyezmény által nem védett közlések szerepelnek a kommentekben.

A felperes hangsúlyozta, hogy a DELFI-ügyben az Emberi Jogok Európai Bírósága nem fogadta el az értesítési - eltávolítási (notice and take down) eljárás alapján történő mentesülést.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntése érdemben helyes, azonban azt a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján eltérő indokolással hagyta helyben.

Az alperes elsődlegesen azzal védekezett, hogy az általa kiadott internetes sajtótermékben megjelent újságcikkhez kapcsolódó kommentekért arra való tekintettel nem áll fenn a felelőssége, mert ezen kommentek vonatkozásában az Eker. tv. szerint közvetítő szolgáltatónak minősül, így a 7. § (2) bekezdése alapján a felelősség alól kimentheti magát. Miután az alperes azt követően, hogy a felperestől a kommentek eltávolítása iránti felhívást átvette, a kommenteket haladéktalanul el is távolította, ezért a felelősség alóli mentesülés beállt.

Ezért a másodfokú bíróságnak először abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy az az internetes sajtótermék, amely lehetőséget biztosít arra, hogy az abban megjelenő újságcikket kommenteljék, az Eker. tv. hatálya alá tartozik-e, majd abban, hogy az Eker. tv. hatálya alá tartoznak-e az internetes sajtótermékben megjelenő cikkhez fűzött, az internetes sajtótermék felületén megjelenő kommentek.

Az Eker. tv. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerint a törvény rendelkezéseit alkalmazni kell a Magyarország területéről nyújtott, valamint Magyarország területére irányuló információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra. A 2. § f) pontja szerint információs társadalommal összefüggő szolgáltatás elektronikus úton, távollevők részére, rendszerint ellenszolgáltatás fejében nyújtott szolgáltatás, amelyhez a szolgáltatás igénybe vevője egyedileg fér hozzá. Az 1. § (4) bekezdése szerint a törvény hatálya bizonyos, jelen perben nem releváns kivételekkel nem terjed ki az olyan közlésekre, amelyeket gazdasági vagy szakmai tevékenység, vagy közfeladat körén kívül eső célból eljáró személy tesz információs társadalommal összefüggő szolgáltatás igénybevételével.

Az Eker. tv. 2. § k) pontja szerint szolgáltató az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó személy. A 2. § lc) pontja alapján közvetítő szolgáltató, és ezen belül tárhelyszolgáltató pedig az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó olyan szolgáltató, amely csupán az igénybe vevő által biztosított információt tárolja.

Az Eker. tv. az Európai Unió 2000/31/EK parlamenti és tanácsi irányelve (Irányelv) átültetését tartalmazza. Ebből kifolyólag az Európai Unió tagjaiként Magyarország bíróságainak kötelezettsége, hogy a magyar jogot az Európai Unió jogával összhangban értelmezze (Marleasing-

ügy C-106/89., Von Colson ügy-C-14/83.). Így az Eker. tv. hatályát a másodfokú bíróságnak az Irányelvben foglaltaknak megfelelően kell értelmeznie.

Az Irányelv 2. cikkének a) pontja tartalmazza - utaló szabály segítségével - az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, illetve szolgáltatók definícióját, amely a magyar törvényben foglaltakkal lényegében megegyezik. Az Irányelv (18) preambulum bekezdése értelmezi az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások kifejezést. Eszerint ezek a számítógépes hálózaton keresztül végzett gazdasági tevékenységek széles skáláját ölelik fel. Nem korlátozódnak csupán azokra a szolgáltatásokra, amelyek online szerződéskötést eredményeznek, hanem amennyiben gazdasági tevékenységként jelennek meg, olyan szolgáltatásokat is magukban foglalnak, amelyekért az igénybe vevők nem fizetnek, mint például az online információs szolgáltatás.

Ezen rendelkezéseket értelmezte az Európai Unió Bírósága a C-291/13. számú ítéletében, amelyben a jelen perbelihez hasonló online hírportál kapcsán merült fel az a kérdés, hogy az Irányelv hatálya alá tartozik-e. Az Európai Unió Bírósága pedig azt az értelmezést adta, hogy az Irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés szerinti információs társadalommal összefüggő szolgáltatások fogalma magában foglalja az olyan online információt nyújtó szolgáltatásokat is, amelyek esetén a szolgáltatónak nem a szolgáltatás igénybe vevője fizet díjat, hanem a weboldalon közvetített reklámokból származó bevételek biztosítják a díjazását.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperes által kiadott internetes sajtótermék az Irányelv és az Eker. tv. szerint információs társadalommal összefüggő szolgáltatásnak minősül, és ezért az Eker. tv. hatálya alá tartozik.

Ezt követően vizsgálni kell, hogy az ilyen internetes sajtótermékben megjelenő komment közzététele az Eker. tv. hatálya alá tartozik-e. Erről kifejezetten az Európai Bíróság még nem foglalt állást. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az, hogy a komment közzététele az Eker. tv. hatálya alá tartozik, abból a tényből következik, hogy a fentiek szerint információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, azaz internetes sajtótermék keretében jelenik meg. Felmerülhet az a probléma, hogy az Eker. tv. 1. § (4) bekezdése a magánélet körébe tartozó közléseket a törvény hatálya alól kiveszi. Ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az internetes sajtótermékben megjelent cikkhez fűzött kommentek nem minősülnek magánjellegű közlésnek. Ezzel egyező álláspontot fejt ki az Alkotmánybíróság a jelen perben a felperes által is hivatkozott 19/2014. (V. 30.) AB határozatában. Ennek [42] bekezdése szerint a komment, amelyet szerzője valamely, bárki számára hozzáférhető internetes oldalon tesz közzé, nem tekinthető magánközlésnek. A komment valóban magánvélemény, de ettől még a nyilvánosságnak szánt közlés. Ezen álláspontból pedig az következik, hogy az internetes újságcikkhez fűzött kommentek az Eker. tv. hatálya alá tartoznak.

Ezután azt kell megállapítani, hogy az internetes sajtótermékben közzétett újságcikk mellett megjelentetett kommentek kapcsán az alperesi kiadó szolgáltatónak, azaz az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó jogi személynek, vagy közvetítő szolgáltatónak, ezen belül az Eker. tv. 1c) pontja szerinti tárhelyszolgáltatónak minősül-e, amely csupán az igénybe vevő (azaz jelen esetben a kommentelő) által biztosított információt tárolja. Amennyiben ugyanis az alperes tárhelyszolgáltatónak minősül, akkor személyiségi jogi jogsértés esetén az Irányelv és az Eker. tv. alapján a személyiségi jogi jogsértésért fennálló felelősség alóli mentesülése következhet be.

Az Eker. tv. 7. § (1) bekezdése azt rögzíti, hogy a szolgáltató felel az általa rendelkezésre bocsátott jogszabályba ütköző tartalmú információért, ugyanakkor a (2) bekezdés szerint a közvetítő szolgáltató a más által rendelkezésre bocsátott, a közvetítő szolgáltató által nyújtott információs társadalommal összefüggő szolgáltatással továbbított, tárolt, vagy hozzáférhetővé tett információért a 8-11. §-ban meghatározott feltételek fennállása esetén nem felel. Az Eker. tv. 10. §-a szerint a 2. § lc) pontjában meghatározott közvetítő szolgáltató, azaz a tárhelyszolgáltató akkor nem felel az igénybe vevő által biztosított információért, ha

a) nincs tudomása az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról, vagy arról, hogy az információ bárkinek jogát, vagy jogos érdekét sérti,

b) amint az a) pontban foglaltakról tudomást szerzett haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférést nem biztosítja.

Minderre tekintettel az alperes felelősségének fennállása szempontjából lényeges kérdés annak eldöntése, hogy az alperes a kommentek vonatkozásában szolgáltatónak vagy tárhelyszolgáltatónak minősíthető-e. Az Irányelv 14. cikke a tárhelyszolgáltató kapcsán a magyar jogszabállyal implementált rendelkezéssel egyező definíciót tartalmaz. Ezen 14. cikket értelmezi az Irányelv (42) preambulum bekezdése. Ez azt rögzíti, hogy az Irányelvben megállapított felelősség alóli mentességek csak azokra az esetekre vonatkoznak, amelyek során az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó tevékenysége olyan hírközlő hálózat működtetésének és ahhoz való hozzáférés biztosításának a technikai folyamatára korlátozódik, amely hálózaton keresztül harmadik személyek által rendelkezésre bocsátott adatokat továbbítanak és ideiglenesen tárolnak.

Az Európai Unió Bírósága a C-236/08 - C-238/08. számú egyesített ügyekben foglalkozott a közvetítő szolgáltató, abban az esetben keresőszolgáltató tevékenységének minősítésével. A bíróság ezen ítéletével azt mondta ki, hogy az Irányelv (42) preambulum bekezdéséből az következik, hogy az Irányelvvel szabályozott felelősség alóli mentességek kizárólag azon esetekre vonatkoznak, amelyek során az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtójának tevékenysége pusztán technikai, automatikus és passzív jellegű, ami azt is jelenti, hogy az említett szolgáltatás nyújtójának nincs tudomása a továbbított, illetve tárolt adatról, és nem kezeli azt az adatot. Az ítélet [113] bekezdése azt is rögzíti, hogy az, hogy a reklámszolgáltatás ellenérték fejében történő nyújtója általános tájékoztatást nyújt az ügyfelei részére, még nem eredményezi, hogy a reklámot tárhelyszolgáltatóként nyújtó szolgáltató a felelősségkorlátozások előnyétől elesik. Hasonlóképpen a kiválasztott kulcsszó és az internethasználó által bevitt kereső kifejezés közötti megfelelés sem elegendő önmagában annak megállapításához, hogy a reklámszolgáltatás és egyben keresőszolgáltatás nyújtója ismerte vagy kezelte a hirdető által a rendszerébe bevitt és a szervere memóriájában tárolt adatokat.

Minderre tekintettel a jelen perben a másodfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes tevékenysége az általa szerkesztett kiadott internetes újságcikk mellett az általa nem ismert kommentelők részéről elhelyezett, nem az alperes által meghatározott tartalmú kommentek megjelentetése kapcsán milyen jellegű, azaz a tevékenysége pusztán technikai, automatikus és passzív-e, van-e tudomása a komment tartalmáról és kezeli-e a kommentben foglalt adattartalmat.

Jelen perbeli esetben az alperes tevékenysége - az alperes saját előadása szerint - abból áll, hogy kommentelési lehetőséget biztosít az olvasóinak, ebből a célból internetes felületet tart fenn, kommentelési szabályzatot hozott létre, továbbá utólagos moderálást alkalmaz.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kommentelési felület biztosítása és a szabályzat megalkotása egyértelműen megfelel a fenti tesztnek. Ez egyezik az Európai Unió Bíróságának fent

kifejtetett álláspontjával is. Azaz ezen tevékenységek során az alperes teljes mértékben passzív, technikai jellegű magatartást fejt ki.

Az utólagos moderálás már felveti azt a kérdést, hogy az alperes a kommentek szempontjából valóban passzív szolgáltató marad-e ezen tevékenység kifejtésével. Ugyanakkor a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az Eker. tv. 7. § (3) bekezdése és az Irányelv 15. cikke kifejezetten azt tartalmazza, hogy a közvetítő szolgáltató nem köteles ellenőrizni az általa csak továbbított, tárolt, hozzáférhetővé tett információt, továbbá nem köteles olyan tényeket vagy körülményeket keresni, amelyek jogellenes tevékenység folytatására utalnak. Ebből a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az következik, hogy egy kifejezetten passzív, kommentelési lehetőséget biztosító szolgáltató, amennyiben a kommenteket egyáltalán nem moderálja, egyértelműen tárhelyszolgáltatónak minősül a kommentek szempontjából, miután semmiféle aktív szerep nem tulajdonítható neki. Bármelyik internetes sajtótermék választhatja azt a lehetőséget, hogy moderálási tevékenységet egyáltalán nem végez, miután az Eker. tv. 7. § (3) bekezdése kifejezetten mentesíti minden ilyen irányú kötelezettség alól. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem indokolt, hogy az alperes azon tevékenységét, amely arra irányul, hogy a kommentekkel megvalósuló esetleges jogsértés hatásait mérsékelje, az alperes terhére értékelje, és ezen tevékenységének eredményeképpen az egyébként rá mint tárhelyszolgáltatóra irányadó felelősségmentesítés alól kizárja. Másrészt pedig a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a kommentek utólagos moderálása sem tekinthető a tárhelyszolgáltatási tevékenység szempontjából aktív tevékenységnek, miután önmagában ezen tevékenységtől az alperes az egyes kommentek tartalmára, azok megjelenési formájára semmilyen befolyást nem gyakorol, azaz azok alakítójává, kezelőjévé nem válik, pusztán az általa észlelt, nyilvánvalóan jogsértőnek tartott kommentek eltávolítása történik. Ezen moderálási tevékenység az értesítés alapján történő eltávolításhoz hasonlóan csak utólagos beavatkozás, amire ugyan az Eker. tv. 7. § (3) bekezdése alapján önkéntesen nem köteles a tárhelyszolgáltató, azonban az Eker. tv. 10. § a) pontja alapján mégiscsak fennáll az a kötelezettsége, hogy ha már észlel olyan információt, amely egyértelműen sérti valakinek a jogát, akkor annak az észlelését követően haladéktalanul gondoskodik az eltávolításáról. Miután maga az Eker. tv. (és az Irányelv 14. cikke) is utal erre a kötelezettségre, ebből értelemszerűen az következik, hogy önmagában az ennek megfelelő utólagos eltávolítás végrehajtása nem változtat a tárhelyszolgáltatói minőségen.

Minderre tekintettel az alperesre alkalmazandóak az Eker. tv.-ben írt, a tárhelyszolgáltatóra vonatkozó felelősség alóli mentesülésre lehetőséget adó szabályok. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg - és az elsőfokú ítélet ezen megállapításaira a fellebbezés nem terjedt ki -, hogy a kommentek eltávolítása azt követően haladéktalanul megtörtént, hogy erről az alperes a felperes által megbízott személytől értesítést kapott. Minderre tekintettel az Eker. tv. 10. § b) pontja és 7. § (2) bekezdése szerinti mentesülési eset bekövetkezett, ezért alperes a kommentekben foglaltakért nem vonható felelősségre.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét eltérő indokolással hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjat, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket.

Budapest, 2016. szeptember 20.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő